

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Калкатова Євгенія Анатолійовича
«STREET STYLE ЯК ХУДОЖНЄ ЯВИЩЕ: СПЕЦИФІКА
ФОРМУВАННЯ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 02 Культура і мистецтво

зі спеціальності 022 – Дизайн

Активний розвиток street style як впливового культурного феномену і повноцінної складової глобального модного ландшафту в сучасних вітчизняних практиках дизайну одягу та індустрії моди, наукове осмислення яких вимагає розширення як теоретичної бази, так і практичних рекомендацій, спричинив вибір теми дисертаційного дослідження Є. А. Калкатова «Street style як художнє явище: специфіка формування та стилістичні особливості».

У дисертаційній роботі здобувач: комплексно дослідив специфіку формування street style як візуального й художнього явища; проаналізував стан наукового розроблення проблеми та окреслив основні підходи до наукового осмислення street style; визначив основні джерела формування візуальних кодів street style; прослідкував стилістичну динаміку street style у контексті візуальної культури й постмодерного дизайну; проаналізував взаємовплив street style і високої моди в художньо-образному та дизайнерському вимірах; виявив механізми візуальної трансляції street style; визначив дизайнерські підходи, сформовані під впливом street style, та їхній вплив на сучасний модний образ; окреслив особливості локальної візуалізації street style в Україні у зв'язку з глобальними тенденціями.

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів.

Зміст і структура дисертаційної роботи демонструють чітке усвідомлення здобувачем значущості та складності визначеної проблематики,

її багатогранності та міждисциплінарних зв'язків, що обумовлені синтезом мистецтва і моди.

Дисертація є самостійно виконаним науковим дослідженням феномену street style, специфіки його формування та стилістичних особливостей. Особистий внесок здобувача полягає у виборі теми дослідження, визначенні мети і завдань, об'єкту, предмету і методів дослідження, обґрунтуванні основних положень і результатів дослідження, апробації результатів дослідження, формулюванні висновків.

На основі теоретичних праць, аналізу колекцій відомих дизайнерів, як зарубіжних, так і українських, фотоматеріалів по street style та інших джерел здобувачем досліджено феномен street style в багатьох аспектах, і, насамперед, вперше розглянуто street style як художнє та візуально-комунікативне явище, що сформувало нові принципи стилістичного мислення в модному дизайні; посприяло розумінню основних джерел формування візуальних кодів street style; дозволило визначити особливості взаємодії street style і високої моди, специфіку українського street style тощо.

Теоретичні та методологічні положення і висновки є результатом авторських досліджень. Методологічну основу роботи становить науковий підхід, відповідно до якого застосовані методи дослідження: порівняльно-стилістичний аналіз – для вивчення трансформації образів street style у взаємодії з високою модою; візуально-аналітичний метод – для дослідження композиційних і колористичних особливостей вуличного одягу; метод іконографічного аналізу – для розшифрування символіки та знаковості в образах street style; семіотичний аналіз – для інтерпретації візуальних кодів як засобів комунікації; історико-культурний підхід – для простеження генезису та соціокультурних передумов становлення street style; дискурсивний аналіз – для вивчення репрезентації street style у візуальній культурі, модних ЗМІ, цифровому середовищі. Одним із визначальних методів здобувачем було визначено художньо-естетичний аналіз, що передбачає звернення до образної

мови street style з метою виявлення внутрішніх культурних сенсів і стилістичних закономірностей.

Роботі притаманні цілісність, послідовність викладення матеріалу, логічна довершеність, чіткість сформульованих висновків.

Практичне значення дисертаційного дослідження полягає у використанні основних теоретичних положень у сфері культурологічних, мистецтвознавчих і дизайн-досліджень – як концептуальне підґрунтя для подальших студій, присвячених модному дискурсу, стилістичним трансформаціям, формотворенню візуальних кодів сучасності. Також практичні напрацювання можуть стати в нагоді дизайнерам одягу, fashion-дослідникам, стилістам. Фактичний матеріал може бути застосований у навчальному процесі – при розробці лекцій і практичних занять, зокрема, з історії дизайну, історії костюма та моди.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни.

Дисертаційна робота Є. А. Калкатова є першим в Україні комплексним дослідженням street style як візуального й художнього явища. Наукова новизна одержаних у роботі результатів полягає також у тому, що здобувачем визначено візуальні та стилістичні особливості street style як результат синтезу субкультурної естетики, вуличного мистецтва, музики, високої моди й цифрових медіа. Вагомим результатом для теорії і практики дизайну одягу є виявлення механізмів взаємодії street style і високої моди, які зумовили появу нових форм візуального образу, моделей гібридизації стилів і демократизації модного простору.

Позитивним є уточнення і розмежування понять street style, streetwear, street fashion та ін., що дало змогу здобувачу точніше окреслити їхні функції в сучасному модному дискурсі. Практично не було дослідженим у попередніх наукових працях роль цифрових агентів візуалізації (фотографів, блогерів, інфлюенсерів), здобувачем простежено у роботі, як вони беруть участь у трансляції естетики street style в глобальному й локальному середовищі. На

увагу заслуговує дослідження особливостей появи і функціонування street style в Україні, його специфіки в умовах російсько-української війни.

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Основні положення і результати дисертації викладено у 8-ми публікаціях, із них – 3 статті у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України зі спеціальності «Дизайн», 5 публікацій у збірниках тез доповідей на міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Усі публікації здобувача одноосібні і відповідають вимогам МОН України.

Оформлення роботи також відповідає вимогам МОН України. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (309 найменувань), додатків. Загальний обсяг дисертації становить 290 сторінок, у тому числі основного тексту 183 сторінки. Застосована у роботі термінологія є загальновизнаною.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

1. Взаємозв'язок street style і високої моди окреслено переконливо, але дисертація приділяє менше уваги індустріальним і комерційним механізмам цього діалогу. Варто було б показати, як саме ринок, бренди та маркетинг впливають на формування гібридних стильових рішень.

2. У висновках подано ґрунтовні узагальнення, проте бракує більшої кількості конкретних прикладів. Залучення додаткових кейсів (колекції дизайнерів, конкретні street style-фотопроекти чи медіакампанії) зробило б підсумки більш наочними й переконливими.

Загальний висновок

Розглянувши дисертацію Євгенія Анатолійовича Калкатова «Street style як художнє явище: специфіка формування та стилістичні особливості» та наукові публікації, в яких висвітлено результати дослідження, вважаю, що дослідження відповідає обраній темі, мета і завдання, поставлені у роботі,

досягнуті, дисертаційна робота є актуальним, самостійно виконаним дослідженням, містить наукову новизну і практичну цінність.

Дисертація Є. А. Калкатова відповідає спеціальності 022 Дизайн та вимогам МОН України, які висуваються до дисертацій, поданих на здобуття ступеня доктора філософії, а саме Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) та Наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлень дисертації», а її автор – Калкатов Євгеній Анатолійович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 022 Дизайн.

РЕЦЕНЗЕНТ:

кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри дизайну і технологій
Київського національного університету
культури і мистецтв

Ольга ЛАВРЕНЮК

Підпис	
Начальник ВК	
"03" 11	2022 р.